

Posudek školitelky
na disertační práci JUDr. Moniky Feigerlové

„Kogentní normy v mezinárodních obchodních vztazích“

Práce se zaměřuje na stále aktuální a diskutovanou problematiku kogentních a imperativních norem v mezinárodním obchodním styku, tedy otázky, které zůstávají dosud nevyřešené a které jsou intenzivně diskutovány naukou a sledovány praxí od druhé světové války. Mimořádné aktuálnosti nabývá tato materie v nových právních předpisech Evropské unie.

Autorka se snaží o poněkud netradiční přístup k této dnes již „klasické“ disciplíně mezinárodního práva soukromého, o které sice byly napsány tisíce stran, ale nikdo zatím nedospěl ke spolehlivému a jednoznačnému řešení. Práce je rozdělena do šesti kapitol, z nichž první se zabývá jazykovým označením, a to ve srovnávacích pohledu, jakož i obsahovým vymezením pojmu imperativní (nutně použitelné) normy. Druhá kapitola usiluje o kategorizaci těchto norem, a to jak z hlediska jejich původu, tak z hlediska chráněných zájmů a hodnot. Následuje kapitola, která si všímá používání kogentních norem soudy, zejména ve srovnání Římské úmluvy o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy a nového nařízení Řím I, které Římskou úmluvu perspektivně nahradí. Další kapitola se věnuje používání kogentních norem v rozhodčím řízení, které má v tomto směru svá nepochybná specifika. Pátá kapitola rozebírá právní účinky aplikace imperativních norem, zejména otázky neplatnosti smlouvy a nemožnosti plnění. V Závěru (šesté kapitole) autorka uvádí, že se v práci pokusila na konkrétních příkladech z praxe nalézt určité vodítko, jakým směrem lze vést úvahy při setkání s problematikou kogentních, resp. imperativních norem. Exaktní vymezení případů, kdy by měl rozhodující orgán tyto normy aplikovat, je podle jejího názoru nejen nereálné, ale ani není žádoucí s ohledem na „šablonovitost“ řešení. Diskrece rozhodujícího orgánu nesmí na druhé straně jít na úkor právní jistoty a principu autonomie vůle stran v mezinárodním kontextu. V úplném závěru se autorka kriticky vyslovuje k tomu, že v české nauce na rozdíl od jiných zemí výraznější diskuse o těchto otázkách nezazněla. To je samozřejmě výzva, nejen pro autorku, která by svou práci a své názory měla náležitě prezentovat na nejrůznějších fórech, ale i pro českou nauku mezinárodního práva soukromého.

Autorka předložila kvalitní práci, která vychází z prakticky veškeré tuzemské a velmi četné zahraniční literatury, autorka využila k přípravě práce několika zahraničních odborných stáží a na práci je to nepochybně znát.

Práci hodnotím velmi pozitivně a pokládám ji za plně způsobilou pro obhajobu a za základ, aby po úspěšné obhajobě mohl být doktorandce JUDr. Monice Feigerlové udělen titul PhD.

Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc.

V Praze dne 25.6.2009